

2010

Stowarzyszenie XBRL Polska

W ramach prac Grupy Roboczej SBR

PRZYKŁAD HARMONIZACJI SPRAWOZDAWCZOŚCI W POLSCE

ANALIZA WYKORZYSTANIA STANDARDU XBRL

Niniejszy dokument przedstawia przykład harmonizacji sprawozdawczości finansowej w Polsce. Oparty jest na założeniach programu SBR (Standard Business Reporting). Zakłada on stworzenie jednego elektronicznego raportu przy wykorzystaniu standardu XBRL.

1. Wstęp

Przesyłanie informacji finansowych do instytucji publicznych jest jednym z podstawowych obowiązków podmiotów prowadzących działalność w Polsce. W zależności od formy prawnej, czy też wyników finansowych oraz innych warunków określonych w poszczególnych aktach prawnych, poszczególne podmioty są zobligowane do przysyłania informacji finansowych do różnych administracyjnych odbiorców, takich jak urzędy skarbowe, Krajowy Rejestr Sądowy.

Poniższy przykład prezentuje możliwą harmonizację obowiązków sprawozdawczych. Opiera się on na jednej głównej zasadzie – stworzeniu jednego raportu do wielu odbiorców.

2. Obowiązki wykazane w Ustawie o rachunkowości

Zgodnie z Ustawą o rachunkowości z 29 września 1994 do prowadzenia ksiąg rachunkowych (pełnej rachunkowości) zobligowane są:

- a) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
- b) spółki akcyjne
- c) spółki komandytowo-akcyjne
- d) spółki komandytowe

Ponadto obowiązek prowadzenia pełnej księgowości dotyczy osób fizycznych, spółek cywilnych, spółek jawnych, spółek partnerskich jeżeli przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy są równe lub wyższe niż równowartość w walucie polskiej 1 200.000 euro. W przeciwnym przypadku prowadzenia pełnej księgowości odbywa się na zasadzie dobrowolności.

W Polsce zarejestrowanych jest ok. 3,5 miliona podmiotów gospodarki narodowej. Zdecydowana większość z nich to indywidualna działalność gospodarcza (81%). Liczba pozostałych podmiotów wynosi ok. 670 tys¹. Biorąc pod uwagę tylko te podmioty, gdzie obowiązek prowadzenia pełnej rachunkowości jest obligatoryjny bezwarunkowo okazuje się, iż dotyczy on ok. 370 tys. podmiotów, z czego 251 tys. stanowią przedsiębiorstwa prywatne. Z tego powodu istotne wydaje się wprowadzenie uproszczeń w tej dziedzinie.

Jednym z podstawowych obowiązków wynikających z prowadzenia pełnej księgowości jest sporządzenie sprawozdania finansowego. Musi ono zostać złożone we właściwym rejestrze sądowym oraz w odpowiednim urzędzie skarbowym (obowiązek nałożony w Ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych). Ponadto, podmioty spełniające dodatkowe kryteria określone w Ustawie o Rachunkowości muszą przekazać sprawozdanie do biegłego rewidenta (w celu jego rewizji) oraz do Centrum Obsługi KPRM (publikacja w Monitorze Polskim B).

3. Obowiązki wykazane w Ustawie o statystyce publicznej

Podmioty prowadzące działalność w Polsce i spełniające odpowiednie kryteria określone w rozporządzeniu Rady Ministrów dotyczącym programu badań statystycznych statystyki publicznej przysyłają do Głównego Urzędu Statystycznego informacje dotyczące prowadzonej przez nie działalności oraz osiągniętych wyników. Składanie sprawozdań do GUS jest obowiązkowe. Ustawa o statystyce publicznej głosi, że na podmioty, które przekazują dane statystyczne niezgodne ze stanem faktycznym, lub wbrew obowiązkowi odmawiają wykonania

obowiązku statystycznego lub też przekazują dane statystyczne po upływie oznaczonego terminu, podlegają karze grzywny.

Wśród obowiązków sprawozdawczych wobec GUS można wyróżnić także te dotyczące sprawozdawczości finansowej. Do przekazywania tego typu danych służą choćby formularze: DG-1, F-01/I-01, F-01/s, F-02, F-02/dk, PK, SP, TFI. Wszystkie zawierają pozycje zgodne z pozycjami zawartymi w sprawozdaniach finansowych tworzonych przez przedsiębiorstwa zgodnie z wymogiem określonym w Ustawie o rachunkowości. Co więcej, w przypadku formularzy F-02, F-02/dk, PK, SP, TFI w wyjaśnieniach znajduje się sformułowanie: „Formularz został dostosowany do wzoru zawartego w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.” W przypadku jednostek prowadzących rachunkowości zgodnie z MSR/MSSF należy podawać poszczególne pozycje bilansu oraz rachunku zysków i strat zgodnie z tymi zasadami.

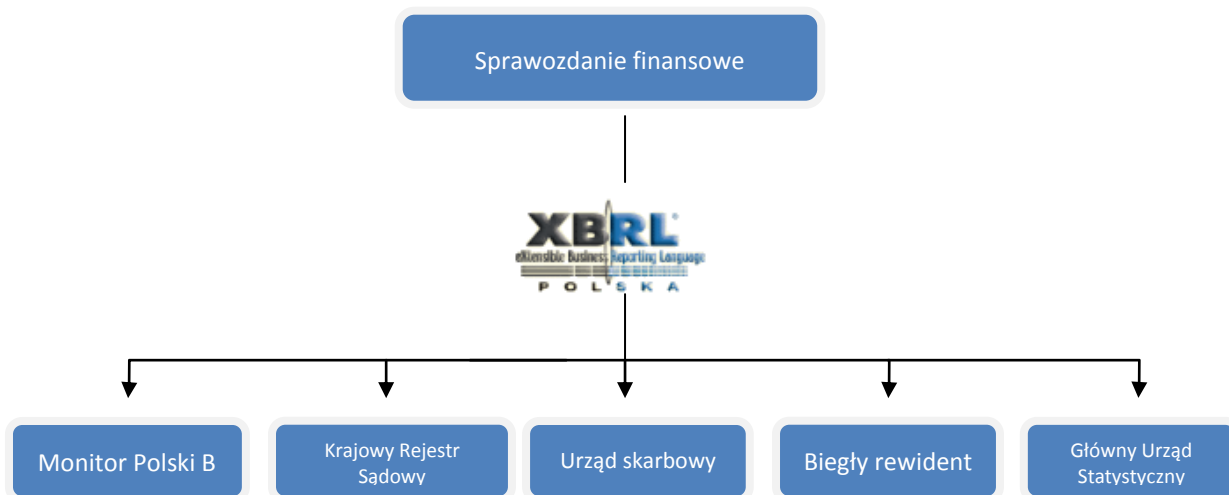
4. Harmonizacja sprawozdawczości

Z powyższych ustaleń wynika, że zawartość wyszczególnionych raportów sporządzanych i przesyłanych do odpowiednich instytucji zgodnie z wymogiem określonym w Ustawie o rachunkowości pokrywa się z zawartością sprawozdań przekazywanych do Głównego Urzędu Statystycznego. Patrząc na to ze strony przedsiębiorstw – aktualnie są one zmuszone do dostarczania tych samych danych do różnych administracyjnych odbiorców.

Przeprowadzenie harmonizacji sprawozdawczości w ramach projektu SBR, przy wykorzystaniu elektronicznego formatu danych - XBRL, znacznie ułatwiłoby spełnienie tych wymogów. Łatwiej i oszczędniej byłoby przekazywać dane w jedno miejsce, z którego wszystkie zainteresowane instytucje odbierałyby te, które je interesują. Wszystko w myśl zasady „single reporting”.

Dodatkowo wdrożenie takiego rozwiązania wiązałoby się nie tylko z przyspieszeniem prac związanych z wypełnieniem obowiązków przekazywania sprawozdania finansowego do wymienionych instytucji, lecz także z ogromnymi oszczędnościami. Dzisiaj bardzo duża ilość czasu potrzebna jest na stworzenie sprawozdania finansowego, jego weryfikację oraz przekazanie do odpowiedniego urzędu. Skrócenie tych czynności daje oszczędności po stronie twórców. Z drugiej strony otrzymywanie sprawozdań w wersji elektronicznej generowałoby oszczędności po stronie odbiorców. Znacznie zmniejszyłby się czas, który jest potrzebny na przeprowadzenie prac związanych z ich przyjęciem, weryfikacją oraz odpowiednim zarchiwizowaniem.

Zaletą elektronicznego raportowania jest także wzrost jakości sprawozdań. W USA, po wprowadzeniu wymogu przesyłania raportów w standardzie XBRL procent błędnych danych w sprawozdaniach kwartalnych spadł z 30 do 0, zaś procent raportów, których poprawność została zakwestionowana z 35 do 5. Jest to mocny dowód na rzetelność sprawozdań jaką niesie zastosowanie standardu XBRL.

Rysunek 1. Model sprawozdawczości wykorzystującej standard XBRL

5. Podsumowanie

Badanie obowiązków sprawozdawczych wykazanych w Ustawie o rachunkowości, Ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych oraz Ustawie o statystyce publicznej wykazały, że istnieje możliwość redukcji obciążenia administracyjnego związanego z raportowaniem podobnych informacji do różnych odbiorców administracyjnych. Co więcej, identyczność sprawozdawanych pozycji w odniesieniu do innych wymagań wskazuje na duży potencjał ewentualnego połączenia tych obowiązków. Współpraca pomiędzy Centrum Obsługi KPRM (Monitor Polski B), Głównym Urzędem Statystycznym (sprawozdawczość statystyczna) Ministerstwem Sprawiedliwości (KRS), Ministerstwem Finansów (urzędy skarbowe) przy stworzeniu wspólnego systemu raportującego wygenerowałaby olbrzymie oszczędności związane z samym procesem przygotowywania, przesyłania oraz analizowania danych raportowanych. Oszczędności pojawiłyby się po obu stronach: twórców, którzy choćby nie musieli poświęcać czasu pracy na wykonywanie tych samych czynności, odbiorców, gdyż nadzór na procesem otrzymywania raportów mogłaby pełnić jedna jednostka.

ⁱ Dane na podstawie publikacji „Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w 2009 roku” (GUS, 2010-02-19).